

Advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport Dijkversterking
Bergambacht-Schoonhoven

6 januari 2004

ISBN 90-421-1250-6
Utrecht, Commissie voor de milieueffectrapportage.

commissie voor de milieueffectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP 's Gravenhage

uw kenmerk
30 oktober 2003

uw brief
17 november 2003

ons kenmerk
1391-43/Dr/wt-eh

onderwerp
Advies voor richtlijnen MER
Dijkversterking Bergambacht-
Schoonhoven

doorkiesnummer
(030) 234 76 06

Utrecht,
6 januari 2004

Geacht College,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Dijkversterking Bergambacht-Schoonhoven. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

Hoogachtend,

drs. L. van Rijn-Vellekoop
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Dijkversterking Bergambacht-Schoonhoven

Postadres Postbus 2345
3500 GH UTRECHT
Bezoekadres Arthur van Schendelstraat 800
Utrecht

telefoon (030) 234 76 66
telefax (030) 233 12 95
e-mail mer@eia.nl
website www.commissiemer.nl

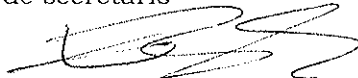
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport
Dijkversterking Bergambacht-Schoonhoven

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieueffect-
rapport over Dijkversterking Bergambacht-Schoonhoven,

uitgebracht aan de Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland door de Commissie
voor de milieueffectrapportage; namens deze

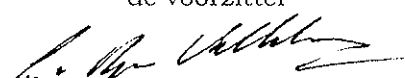
de werkgroep m.e.r.
Dijkversterking Bergambacht-Schoonhoven,

de secretaris

dr. G.P.J. Draaijers

de voorzitter

drs. L. van Rijn-Vellekoop

Utrecht, 6 januari 2004

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING.....	1
2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES	2
3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING.....	2
3.1 Probleemstelling	2
3.2 Doel	3
3.3 Besluitvorming	3
4. HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING.....	4
4.1 Landschap	4
4.2 Natuur	4
4.3 Cultuurhistorie.....	5
4.4 Overige aspecten	5
5. VISIE OP DE DIJKVERSTERKING	5
6. VOorgenomen ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	6
6.1 Voorgenomen activiteit.....	6
6.2 Inperking en uitwerking van varianten en alternatieven.....	6
7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU.....	7
7.1 Landschap	7
7.2 Natuur	7
7.3 Cultuurhistorie.....	7
7.4 Overige aspecten	8
8. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN.....	8
9. LEEMTEN IN INFORMATIE	8
10. EVALUATIEPROGRAMMA	9
11. VORM EN PRESENTATIE.....	9
12. SAMENVATTING VAN HET MER.....	10

BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 30 oktober 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in Staatscourant nr. 209 d.d. 29 oktober 2003
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

Het Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard heeft het voornemen om de Lekdijk tussen Bergambacht en Schoonhoven over een lengte van ca 5,7 kilometer te versterken, daar niet voldaan wordt aan de veiligheidseisen. Het dijktraject is de primaire waterkering langs de Lek. Ter ondersteuning van de besluitvorming over het dijkversterkingsplan ex artikel 7 van de Wet op de waterkering wordt milieueffectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd.

Bij brief van 30 oktober 2003 is de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport (MER)¹. De m.e.r.-procedure ging van start met de kennisgeving van de startnotitie in de Staatscourant van 29 oktober 2003².

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.³. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Het doel van het advies is om aan te geven welke informatie het MER moet bevatten om het mogelijk te maken het milieubelang volwaardig in de besluitvorming mee te wegen.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen⁴, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. In dit advies verwijst de Commissie naar een reactie wanneer deze naar haar oordeel:

- informatie bevat die in het MER opgenomen moet worden of die nader onderzocht moet worden, zoals informatie over specifieke lokale milieuumstandigheden;
- belangrijke vragen en discussiepunten naar voren brengt, bijvoorbeeld over te onderzoeken alternatieven.

De Commissie is van mening dat de startnotitie al veel voor het MER relevante informatie bevat. Bij het opstellen van haar richtlijnenadvies heeft zij deze informatie op juistheid, compleetheid en relevantie voor de besluitvorming getoetst. Verder richt dit advies zich vooral op die onderwerpen die in het MER nog nader aan de orde moeten komen.

De Commissie richt zich in haar advisering over dijkversterkingsprojecten voornamelijk op de landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische aspecten (LNC). Dit laat natuurlijk onverlet dat in het MER ook andere aspecten kunnen worden opgenomen die een belangrijke rol spelen bij de dijkversterking. De Commissie denkt hierbij bijvoorbeeld aan effecten op het woon- en leefmilieu.

¹ Zie bijlage 1.

² Zie bijlage 2.

³ De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3.

⁴ Bijlage 4 geeft hiervan een lijst.

2. HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- een beschouwing over en de toepassing van de bewezen sterkte bij het bepalen van de macrostabiliteit van de dijk;
- een beschrijving van de wijze waarop de natuurwaarden van gorzen en wielen worden beschermd met het oog op de beperkte mogelijkheden voor compensatie en de realisatie van de 'Natte As', alsmede voor het afwegen van belangen bij de keuze voor constructieve oplossingen.

Het is belangrijk dat de informatie uit het MER voor een ieder toegankelijk is. Een goede samenvatting is essentieel voor de overdracht van informatie aan een brede doelgroep.

3. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

3.1 Probleemstelling

De probleemstelling is in de startnotitie over het algemeen voldoende beschreven. Mede gelet op het belang om de dijk niet zwaarder te ontwerpen dan noodzakelijk en het streven het huidige karakter van de dijk zoveel mogelijk te behouden, wordt nog aandacht gevraagd voor de volgende punten:

- in het MER dient duidelijk gemaakt te worden of bij het toetsen van de sterkte van de dijk gebruik is gemaakt van de 'bewezen sterkte' van de dijk;
- bij de hydraulische randvoorwaarden dient alléén het toetspeil 2006 gebruikt te worden en, om verwarring te voorkomen, niet het toetspeil 2000;
- een verklaring moet worden gegeven waarom de dijktafelhoogte in secties C1, C2 en C4 significant afwijkt van de actuele kruinhoogtes;
- in de aanleghoogte dient ook de klink van het dijklichaam en de zetting van de ondergrond in de planperiode na oplevering te worden opgenomen⁵.
- in een lengteprofiel moet een overzicht worden gegeven van relevante informatie over de bestaande toestand van de dijk (hoogte, grondgesteldheid, kwelgevoeligheid) en de tekorten aan veiligheid (vereiste hoogte, stabiliteit);

⁵ Dit is wel in de startnotitie opgenomen als zijnde een bijdrage te leveren aan de aanleghoogte (blz. 10) maar niet als zodanig opgenomen in figuur 1. Voor direct betrokkenen is het van belang te weten tegen welke hoogte zij aan moeten kijken. Daarnaast is het effect op de omgeving (gebouwen) groter naarmate de ophoging groter wordt.

3.2 Doel

In de startnotitie zijn de doelen van de dijkverbetering voldoende beschreven.

3.3 Besluitvorming

In het MER moet worden aangegeven welke randvoorwaarden en uitgangspunten (onder andere ruimtelijke beperkingen) gelden bij de voorgenomen dijkverbetering. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp-)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd⁶. Bijzondere aandacht verdienen de beleidslijn "Ruimte voor de rivier" en de "Watertoets"⁷, die maken dat de mogelijke gevolgen van de voorgenomen activiteit op waterhuishoudkundig gebied en vice versa, in beeld dienen te worden gebracht.

Aangegeven moet worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen. Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor de gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Daarom dient – indien het voornemen in deze gebieden van invloed kan zijn - de beschermingsformule van het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) te worden doorlopen:

1. Is er sprake van aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden, of (in geval van nog niet volledig gerealiseerde natuurontwikkelingsgebieden) van het onomkeerbaar verloren gaan van ontwikkelingsmogelijkheden?
2. Is er sprake van een zwaarwegend maatschappelijk belang?
3. Kan de activiteit elders of op een andere manier worden gerealiseerd?
4. Wat zijn de mogelijkheden voor compensatie indien ook na mitigeren aanwijsbare schade optreedt?

Robuuste verbindingen zijn door de provincie Zuid-Holland verkend en worden onderdeel van de EHS. De zogenaamde 'Natte As', die als robuuste verbinding loopt van de Biesbosch naar het Noorden (Nieuwkoopse Plassen) zal het dijktraject tussen Ammerstol en Schoonhoven kruisen⁸. In het MER zal de status van de 'Natte As' als onderdeel van de EHS moeten worden aangegeven⁹.

Nauwkeurig moet worden aangegeven welke soorten in het studiegebied voorkomen, waarop de Flora- en faunawet van toepassing is¹⁰.

⁶ Paragraaf 7.2 van de startnotitie bevat een lijst van relevante plannen.

⁷ Zie de in oktober 2001 verschenen "Bestuurlijke notitie Watertoets" en de "Handreiking Watertoets".

⁸ Tijdens het locatiebezoek is aangegeven dat op perceelsniveau nog niet bekend is waar de 'Natte As' het dijktraject zal kruisen.

⁹ In de Nota Ruimte, die naar verwachting medio 2004 in de Tweede Kamer behandeld wordt, zullen de zoekgebieden voor de robuuste verbindingen ruimtelijk worden begrensd, als ook het beschermingsregime worden aangegeven.

¹⁰ In de startnotitie worden slechts enkele soorten bij wijze van voorbeeld genoemd.

4. HUIDIGE SITUATIE EN AUTONOME ONTWIKKELING

4.1 Landschap

De huidige situatie en de autonome ontwikkelingen ten aanzien van het aspect landschap zijn in de startnotitie goed omschreven. Aanvullend dient in het MER:

- per dijksectie de kwaliteit van het dijkenlandschap duidelijk gemaakt te worden door middel van representatieve dwarsprofielen en een kaart met de onderscheidende landschappelijke kenmerken. Dit kan een basis vormen voor de beoordeling van de alternatieven;
- bij de beoordeling van monumentale bomen ook de vitaliteit en levensverwachting betrokken te worden.

4.2 Natuur

In de startnotitie wordt een duidelijke beschrijving gegeven van de natuur. In het MER dient deze nog te worden aangevuld met:

- een nadere beschrijving van de natuurwaarden van de buitendijkse gorzen in het gebied (getijderivier), met name waar ze voorkomen en welke typen begroeiing aanwezig zijn, inclusief aanwezige fauna-elementen¹¹;
- een nadere motivering voor het afgraven van de hoger gelegen delen van de buitendijkse gorzen met hun specifieke eigen natuurwaarden, om zo de successie weer te starten¹². Betrek daarbij de afweging tussen het behoud van de actuele natuurwaarden¹³ versus het creëren van nieuwe, meer dynamische natuurwaarden;
- een nadere beschrijving van de potenties van de buitentaluds voor de ontwikkeling van soortenrijke vegetaties, alsmede een indicatie van de standplaatsomstandigheden (expositie, breedte van de strook boven de glooiing, substraat);
- een nadere beschrijving van de natuurwaarden van de aanwezige kolken en aanwezige monumentale bomen en hagen¹⁴.

In het MER dient nader te worden aangegeven hoe de provincie invulling geeft aan de verdere realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (plan Gorzen langs de Lek¹⁵; realisatie 'Natte As'). Dit kan van belang zijn voor de effecten van de voorgenomen activiteiten op natuur.

¹¹ Bijlage 1 van de startnotitie geeft al veel informatie, maar op onderdelen kan deze nog worden aangevuld of geëxpliciteerd, bijvoorbeeld door middel van kaarten.

¹² Hiermee lijkt al een voorschot genomen te worden op een mogelijke compensatie voor buitendijkse versterking en daarmee samenhangend verlies aan doorstroomsnelheid.

¹³ Bossen maken als eindstadium van de successie deel uit van de natuurwaarden kenmerkend voor het getijderiviersysteem.

¹⁴ Zie hiervoor ook de inspraakreactie van de W.C. van der Linden (inspraakreactie nr. 2, bijlage 4).

¹⁵ Bijvoorbeeld door het treffen van maatregelen voor behoud van aanwezige kleine gorzen met corridorfunctie (aanbrengen vooroevers, instellen maairegim rietgorzen), of aanwijzen van locaties voor natuurcompensatie.

4.3 Cultuurhistorie

De cultuurhistorie is in de startnotitie over het algemeen goed beschreven. Nadere aandacht wordt gevraagd voor:

- de beschrijving van de archeologische waarden van het dijklichaam zelf. Deze kan archeologische resten bevatten en vormt in zijn opbouw een verslag van de geschiedenis van de bedijking van het gebied¹⁶;
- de beschrijving van de buitendijkse gebieden die op de IKAW staan aangegeven als weinig waardevol, maar waarvan delen nog archeologische sporen kunnen bevatten. In het bijzonder gaat het hier om die delen van de uiterwaarden die niet zijn afgegraven of anderszins ernstig zijn verstoord¹⁷;
- het op kaart aangeven van de binnendijkse en buitendijkse panden die zijn gekenmerkt als gemeentelijk monument;
- het helder aangeven van het beleid ten aanzien van de huidige en toekomstige bebouwing langs de dijk.

4.4 Overige aspecten

In de startnotitie is een korte beschrijving gegeven van enkele gebiedsfuncties¹⁸. In het MER kan voor wat betreft verkeer worden volstaan met deze beschrijving. Een meer gedetailleerde beschrijving dient te worden gegeven van het gebruik van de dijk en omgeving voor de functies recreatie, landbouw en wonen, alsmede in de voorziene toekomstige ontwikkelingen daarin. Deze beschrijving kan zich beperken tot die delen van het traject waarbij sprake is van ingrepen die de ruimtelijke functie kunnen beïnvloeden en die informatie die van invloed kan zijn op de te ontwikkelen dijkverbeteringsalternatieven.

Daarnaast dient om de haalbaarheid en effecten van kansrijke varianten te kunnen beoordelen, een geotechnisch lengteprofiel in het MER te worden opgenomen.

5. VISIE OP DE DIJKVERSTERKING

In hoofdstuk 4 van de startnotitie wordt een heldere visie gegeven op het dijkverbeteringsproject. Gelet op het belang van het functioneren van de natte as is, meer dan nu wordt aangegeven in de startnotitie¹⁹, aandacht nodig voor de binnendijkse gelegen natuurwaarden (flora/fauna van veenweidegebied, wieden). Met name is aandacht nodig voor de wielen daar deze als stapstenen in de robuuste verbinding ('Natte As') kunnen functioneren.

¹⁶ Zie hiervoor ook de inspraakreactie van het ROB (inspraakreactie nr. 13, bijlage 4)

¹⁷ Zie hiervoor ook de inspraakreactie van het ROB (inspraakreactie nr. 13, bijlage 4)

¹⁸ Zie paragraaf 3.6 en 3.7 van de startnotitie.

¹⁹ Zie blz. 50-51 van de startnotitie.

6. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

6.1 Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit is helder beschreven in de startnotitie.

6.2 Inperking en uitwerking van varianten en alternatieven

De inperking van oplossingsrichtingen/varianten als verwoord in de startnotitie (hoofdstuk 5) is voldoende onderbouwd. Aanvullend wordt aandacht gevraagd voor de volgende punten:

- de uitvoerbaarheid van varianten is altijd aan beperkingen onderhevig. De technische risico's tijdens de uitvoering en op de lange termijn (schade aan gebouwen, invloed op grondwaterstroming en aanwezige vegetaties) dienen te worden aangegeven;
- alle relevante varianten (principe-oplossingen) dienen per dijksectie in dwarsprofielen op schaal en in relatie met het huidige dwarsprofiel uitgewerkt te worden;
- de periode waarin de dijkverbetering kan worden uitgevoerd, is aan beperkingen onderhevig (onder andere broedseizoen). Deze beperkingen dienen te worden geïnventariseerd en beschouwd.

Gelet op de aanwezigheid van zandtussenlagen die in contact staan met het buitenwater, adviseert de Commissie de oplossingen C01 en C02 te herbenoemen als 'damwandscherm/kwelscherm in combinatie met grond'. Het in overweging nemen van een kwelscherm kan er in sommige situaties toe leiden dat een damwandscherm niet meer nodig is²⁰. Dergelijke oplossingen dienen daarom als zodanig ontworpen en onderzocht te worden.

Omdat de inrichting en het beheer en onderhoud van de dijk taluds belangrijk zijn voor de sterkte van het vegetatiedek en de ontwikkeling van natuurwaarden, dient een beheersvisie voor de dijk tevens onderdeel te zijn van de uitwerking van alternatieven. Aandachtspunten voor de beheersvisie zijn de samenstelling (korrelgrootteverdeling) en dikte van het ophoog- en afdek materiaal, en de vormen van inrichting, beheer en onderhoud voor het ontwikkelen van de gewenste vegetatie.

De keuze van de alternatieven moet worden gemotiveerd evenals de selectie van het eventuele voorkeursalternatief. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht. In het MER moet duidelijk worden aangegeven welke alternatieven zijn onderzocht en op welke wijze is gekomen tot de keuze van het voorkeursalternatief en het mma. Voor onderlinge vergelijking van de alternatieven moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven.

²⁰ Hierbij kan opgemerkt worden dat een scherm niet dezelfde functiescheiding in de dijk aanbrengt als een damwand en dat daarom naast het scherm een extra strook grond nodig zal zijn waarin geen activiteiten mogen plaatsvinden.

7. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

7.1 Landschap

Per alternatief dient te worden aangegeven in hoeverre de aangeduide ruimtelijk-visuele waarden en de ruimtelijke samenhang tussen binnendijkse bebouwing, de dijk en het buitendijkse gebied worden gehandhaafd dan wel gewijzigd, zowel per sectie als voor het gehele dijktraject. Om de ruimtelijk-visuele veranderingen inzichtelijk te maken dienen voor relevante plekken (brede) dwarsdoorsneden (op schaal) te worden gepresenteerd, waaruit per alternatief het verschil tussen de huidige en de toekomstige situatie zichtbaar wordt.

7.2 Natuur

De beschrijving van de effecten op de natuur dient zich te concentreren op het gebied dat direct door de ingreep wordt beïnvloed. Hier moet ook aandacht gegeven worden aan de gevolgen van dam-/kwelwandschermen op de grondwaterstroming en waardevolle vegetaties. Daarnaast is het van belang om de ecologische samenhang in een groter verband in beschouwing te nemen. In het bijzonder geldt dit voor de corridorfunctie van in het gebied aanwezige kleine rietgorzen en wilgenbosjes, binnendijks gelegen wielen en de mogelijke aantasting van de 'Natte As'.

Indien er sprake is van compenserende maatregelen, moet aangegeven worden wat er naar verwachting verloren gaat als gevolg van de werkzaamheden, wat er voor in de plaats komt en op welke locaties. Geef aan of het om een vergelijkbaar natuurlijk element gaat of dat er een geheel ander type natuur zal worden gerealiseerd²¹.

7.3 Cultuurhistorie

Per alternatief dient te worden aangegeven welke patronen en elementen verloren gaan of worden aangetast, wat de waarde daarvan is en wat ervoor in de plaats komt. Speciale aandacht dient daarbij uit te gaan naar de relatie tussen de karakteristieke dijkbebouwing en de dijk.

Bij de beoordeling van de alternatieven dient ook de dijk zelf als cultuurhistorisch element te worden beschouwd.

²¹ In de startnotitie is aangegeven dat compensatie van natuurlijke elementen buitendijks moeilijk is. Wel wordt gesproken van een kwaliteitsverbetering. Aangegeven moet worden welke kwaliteit hier wordt beoogd en welke waarden daarmee verdwijnen.

7.4 Overige aspecten

Aangegeven dient te worden op welke manier de dijkverbeteringen, inclusief het nieuwe beheersregime invloed kunnen hebben op de kwaliteit van het woon- en leefmilieu²². De Commissie denkt hierbij met name aan:

- de situaties waarbij de dijk in tuinen of dichterbij de woningen aan komt te liggen (of verder van woningen komt te liggen);
- de recreatieve functies van de dijk;
- de betekenis van wijziging in de verkeersfunctie van de dijk voor de aanwonenden;
- de overlast (bijvoorbeeld geluidhinder) tijdens de werkzaamheden.

De bestemming van af te graven en verontreinigde grond dient in het MER te worden opgenomen.

8. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieueffecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling én met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate waarin, dan wel de essentiële punten waarop effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. De alternatieven, met name bij knelpunten, dienen in dwarsdoorsneden te worden uitgewerkt, zodat de verschillen onderling en de veranderingen ten opzichte van de huidige situatie duidelijk afleesbaar zijn.

Aangegeven moet worden op grond van welke criteria de effecten van alternatieven worden gewogen. Onderbouw daarbij waarom alternatief GR1 leidend is en alternatief CO1 een terugvaloptie. Geef aan hoe bepaald wordt wanneer er sprake is van een onaanvaardbaar effect om alternatief CO1 als terugvaloptie uit te werken.

9. LEEMTEN IN INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- hoe ernstig leemten en onzekerheden zijn voor het te nemen besluit.

²² Zie hiervoor ook de inspraakreacties van C. Rietveld, W.C. van der Linden, F.E. Münzer (e.a.), T. Burger, J. van de Berg en W. Baartmans, P.W.F. van der Helm (Adriaan van Erk beheermaatschappij), J.J. de Beer (Beregoed Vastgoed) en P. Korpershoek (inspraakreacties nr. 1, 2, 3, 6, 9, 10, 11 en 12; bijlage 4).

10. EVALUATIEPROGRAMMA

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland moeten bij het besluit aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat het Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard in het MER reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

11. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur te worden gepresenteerd met behulp van tabellen en dwarsdoorsneden. Voor de presentatie beveelt de Commissie verder aan om:

- de hoofdtekst van het MER zo beknopt mogelijk te houden, onder andere door achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bij het MER op te nemen;
- bij gebruik van kaarten recente topografische kaarten of andere kaarten van dezelfde kwaliteit te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda erbij te voegen;
- in het MER detailkaarten, bovenaanzichten en dwarsprofielen te presenteren voor representatieve situaties en knelpunten, waaruit het verschil tussen de huidige en toekomstige situatie blijkt.

12. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste milieueffecten tijdens en na het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het mma en mogelijk het voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in kennis.

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen voor het
milieueffectrapport Dijkversterking
Bergambacht-Schoonhoven

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 30 oktober 2003 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provincie **HOLLAND**
ZUID

DIRECTIE GROEN, WATER EN
MILIEU
afdeling Vergunningen

CONTACTPERSOON

M.G. Rotai

DOORKIESNUMMER

070 - 441 73 17

E-MAIL

rotai@pzh.nl

PROVINCIEHUIS

Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

TELEFOON

070 - 441 73 04

FAX

070 - 441 78 26

WEBSITE

www.zuid-holland.nl

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
De datum: 3 NOV. 2003	
De naam:	
De nummer: 1391-1/m3	
De naam: Ht/1601/	
Commissie voor de milieueffectrapportage	
Postbus 2345	
3500 GH UTRECHT	

ONS KENMERK

DGWM 2003/11385

UW KENMERK

-

BIJLAGEN

-

DATUM

30 oktober 2003

ONDERWERP

startnotitie van het Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard voor de dijkversterking van de Lekdijk voor het traject Schoonhoven-Ammerstol-Bergambacht.

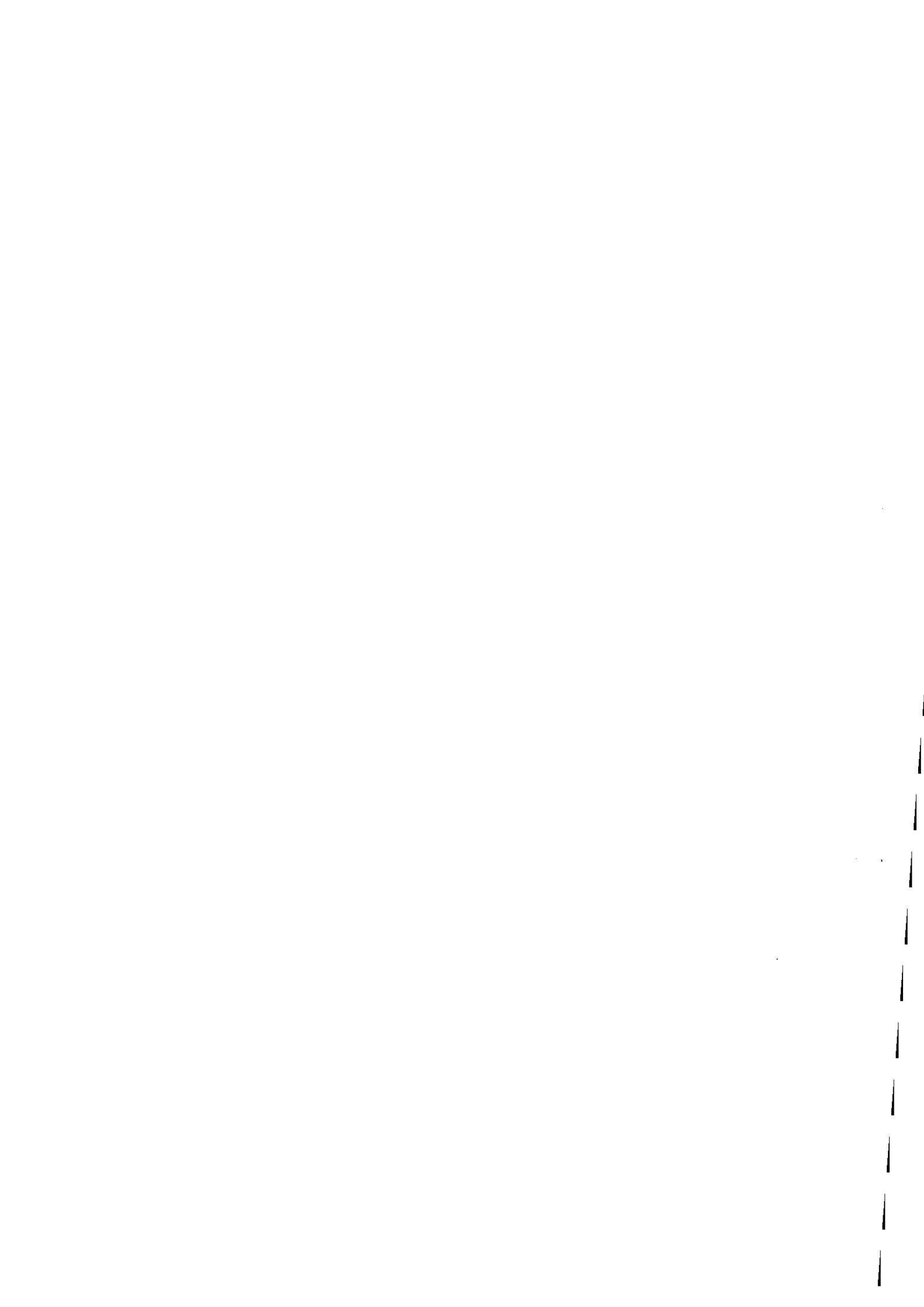
Namens Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zend ik u een exemplaar van de op 15 oktober 2003 ontvangen startnotitie met betrekking tot bovengenoemde onderwerp.

Gelet op artikel 7.14, tweede lid van de Wet milieubeheer zie ik uw advies ten aanzien van de op te stellen richtlijnen uiterlijk tegemoet. Exemplaren van de kennisgeving is te uwer informatie bijgevoegd.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

mw. mr. J.M. Grasveld-Beijnen
Hoofd Bedrijfsbureau Vergunningen

Tram 1 en
bus 65 en 88 stoppen
bij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

BIJLAGE 2

Kennisgeving van de startnotitie in Staatscourant nr. 209 d.d. 29 oktober 2003

Staatsc. 209 (29-10-03)

provincie **HOLLAND**
ZUID

Kennisgeving

INSPRAAK STARTNOTITIE MILIEUEFFECTRAPPORTAGE

ONDERWERP

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben ten behoeve van een op te stellen Milieueffectrapport (MER) op 15 oktober 2003 een startnotitie ontvangen van het Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard. Eén van de taken van het Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard is het beheer van de primaire waterkeringen langs de Lek. Naar aanleiding van de vijfjaarlijkse Veiligheidstoetsing van juli 1999 is gebleken dat onder andere het dijktraject Bergambacht-Ammerstol-Schoonhoven over een lengte van ca. 5,7 kilometer niet aan de veiligheidsrisico's voldoet en versterkt dient te worden. Het desbetreffende dijktraject is een primaire Waterkering. Voor een wijziging of uitbreiding van een rivierdijk geldt de m.e.r.-plicht indien het dijktraject langer dan vijf kilometer is. Het opstellen van een startnotitie is de eerste stap in de m.e.r.-procedure. Met het publiceren van deze startnotitie maakt de Provincie Zuid-Holland het voornemen van het Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard kenbaar.

MER OP MAAT

Door de provincie Zuid-Holland wordt een 'Mer op maat' beleid gevoerd. De grondgedachte hiervan is dat inhoud en procedure worden toegesneden op de belangrijkste gevolgen voor het milieu, de keuzemogelijkheden van de initiatiefnemer en de beleidsvrijheid van de bevoegde instanties. In dat kader zal het Milieueffectrapport in hoofdzaak de effecten op de landschapswaarden, de natuurwaarden en de cultuurhistorie beschrijven.

PROCEDURE

Na publicatie van deze startnotitie stellen Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, op basis van de inspraak en na het advies van de Commissie voor de m.e.r. en de wettelijke adviseurs, de richtlijnen op waaraan het Milieueffectrapport (MER) zal moeten voldoen. Door het Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard wordt samen met het MER het ontwerp-dijkversterkingsplan opgesteld. Na inspraak en advisering over het MER en het ontwerpplan wordt een definitief plan opgesteld dat door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op basis van artikel 7 van de Wet op de waterkering dient te worden goedgekeurd.

INFORMATIEAVOND

Het Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard organiseert een informatieavond op 3 november 2003 in het zaalcentrum 'De Waard' te Bergambacht, aanvang 20.00 uur. Op deze avond zal de startnotitie nader worden toegelicht. Deze avond is echter puur informatief bedoeld. Hieronder staat aangegeven op welke wijze inspraakacties ingediend moeten worden.

INSPRAAK

Een ieder kan opmerkingen met betrekking tot de inhoud van de nog op te stellen richtlijnen schriftelijk kenbaar maken aan het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland. Dit college coördineert de voorbereiding en de behandeling van deze m.e.r.-procedure.

Opmerkingen kunnen tot en met 1 december 2003 schriftelijk worden ingediend bij het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Postbus 90602, 2509 LP 's-Gravenhage onder vermelding van DGWM 2003/14133.

Dw persoonlijke gegevens worden niet bekendgemaakt als u daar in een aparte brief bij de, van persoonlijke gegevens ontdane, schriftelijke opmerkingen om vraagt.

INZAGE

De startnotitie voor de m.e.r.-procedure ligt met ingang van 3 november 2003 tot en met 1 december 2003 op werkdagen ter inzage:

- bij de Directie Groen, Water en Milieu van de provincie Zuid-Holland, D409, (tijdens kantooruren, Zuid-Hollandplein 1 te Den Haag, tel.nr. (070) 441 73 24;
- in het gemeentehuis van Bergambacht, van 09.00-12.00 uur, Raadhuisstraat 5 te Bergambacht, tel.nr. (0182) 35 65 55;
- in het gemeentehuis van Liesveld, afdeling Algemene Zaken, van 08.30-12.00 uur, Voorstraat 88 te Groot-Ammers, tel.nr. (0184) 66 86 00;
- in het stadhuis van Schoonhoven, sector Ruimte, afdeling VROM, van 09.00-12.00 uur, Koestraat 114 te Schoonhoven, tel.nr. (0182) 38 92 00.

Buiten kantooruren is inzage van de stukken mogelijk na telefonische afspraak.

INLICHTINGEN

Voor inhoudelijke opmerkingen met betrekking tot deze procedure kunt u contact opnemen met de heer M.G. Korai, tel.nr. (070) 441 73 17.

Voor overige inlichtingen kunt u zich wenden tot mw. J. Barbier, tel.nr. (070) 441 78 69.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Het Hoogheemraadschap van de Krimpenerwaard

Bevoegd gezag: Het College van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Besluit: Goedkeuring van het dijkversterkingsplan door Gedeputeerde Staten op basis van artikel 7 van de wet op de waterkering

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C12.2

Activiteit: Versterking van het dijktraject Bergambacht-Schoonhoven

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 29 oktober 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 6 januari 2004

Bijzonderheden:

Speciale aandacht is gevraagd voor een beschouwing over en de toepassing van de bewezen sterkte bij het bepalen van de macrostabiliteit van de dijk. Daarnaast is geadviseerd in het MER een beschrijving op te nemen van de wijze waarop de natuurwaarden van gorzen en wielen worden beschermd met het oog op de beperkte mogelijkheden voor compensatie en de realisatie van de 'Natte As', alsmede voor het afwegen van belangen bij de keuze voor constructieve oplossingen.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. G.J. Flórián

dr. J. Renes

dr. J.T.C.M. Sprangers

drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep:

dr. G.P.J. Draaijers

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20031115	C. Rietvelt	Bergambacht	20031208
2.	20031130	W.C. van der Linden	Bergambacht	20031208
3.	20031127	F.E.Münzer, V.P.Münzer,R.F Münzer, A.F.W. Münzervan Rooijen	Bergambacht	20031208
4.	20031127	W. Dekker, J.A. Dekker-Joosse	Bergambacht	20031208
5.	20031127	Arjan Verstoep Buro voor Bouwkunde BV	Schoonhoven	20031208
6.	20031127	T. Burger	Bergambacht	20031208
7.	20031125	Ir. D. Stoelhorst	Bergambacht	20031208
8.	20031125	D. Kooiman	Bergambacht	20031208
9.	20031126	J.van de Berg, Wim Baardman	Bergambacht	20031208
10.	20031125	Beheermaatschappij Adriaan van Erk	Bergambacht	20031208
11.	20031118	Beregoed Vastgoed BV	Ouderkerk a/d IJssel	20031208
12.	20031124	P.Korpershoek, lijst met 42 hand- tekeningen	Bergambacht	20031208
13.	20031125	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	's Gravenhage	20031126

